

КОНЦЕПЦИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА
БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО
ЗА ПЕРИОДА 2016 - 2019 г.

ХРИСТИН СТРИЖЛЕВ

Развитие на БНР като обществена медия

Бъдещето на общественото радио

През последните 10 години сме свидетели на десетки прогнози на наши и чужди специалисти в областта на медиите и рекламата, относно бъдещето на радиото като индустрия. След възхода на телевизията и превръщането ѝ в основната електронна медия – като влияние и приходи от реклама - и с навлизането на интернет и всички нови дигитални устройства за слушане на музика, за радиото се заговори като за медия, която си отива. Противно на всички прогнози обаче, радиото може да се развива с помощта на адекватно управление, политика и стратегия, ориентирани към бъдещето на медиите. Единствената медия, която не ощетява личното ни време, е радиото. Без значение дали го слушаме на телефона си, в колата или в къщи, радиото е медия, която гарантира и зачита личното ни пространство, съпътства ни, но не ни ангажира, когато черпим информация от него.

Развитието на съвременния български обществен радиооператор /БНР/ трябва да е по отношение съдържанието и технологиите. И най-вече симбиозата между тях.

Затова в своята стратегия за бъдещето на радиото аз залагам на развитие в две основни направления:

- 1. Развитие на ефирното покритие и аудио съдържанието на радиото** - сега аналогово, надявам се в най-скоро време дигитално и в България, с основен акцент върху усъвършенстването на аудио съдържанието. **За обществените медии в най-голяма степен съдържанието е ключът към успеха.** Затова залагам в своята платформа следните програмни приоритети:

- 1.1. Развитие на редакционното съдържание** – общественото радио трябва да продължи да осъществява мисията си да информира, образова и забавлява слушателите, като **говорим на хората** на разбираем език - за ежедневните теми и проблеми, за музиката, която излъчваме, за изкуство и култура, за наука, за политика, за човешки ценности, постижения и любов.

- 1.2. Адекватност на музикалното съдържание:**

Днес, на фона на бурното развитие на Спотифай и Епъл мюзик, радиото има уникалния шанс да се завърне в съзнанието на хората като нужна и полезна медия. Ние, в обществените радиа, имаме ресурса да предложим безплатно качествена и разнообразна музика, и да изненадваме потребителите така, както те самите не могат - с нова песен или добре забравена стара, със стар запис на гениален музикант или диригент и на практика с неизчерпаемо съдържание и възможности.

2. Развитието на радиото в интернет средата

В своята програма залагам стъпки за надграждане на вече започнатите проекти:

Нов съвременен интернет портал на БНР; Регулярно обновяване на сайтовете на програмите;

Пълноценно използване на всички възможности за слушане на програмите в интернет среда по всякакъв начин и навсякъде;

Създаване на разнообразни нишови музикални стриймове;

Поддържане и създаване на подкаст за най-рейтинговите предавания;

Създаване на видео съдържание, което да правим и използваме само за реклама на радиото или на неговите продукти.

Facebook интеграцията и синхронизиране на Facebook страницата със сайта на БНР ще даде обратна връзка с аудиторията на БНР.

Организация и управление на БНР, редакционна структура

Организационна структура на БНР

Представям като Приложение №1 организационна структура на БНР.

Това, което е важно да се посочи като организация на работата е следното:

1. Членовете на УС на БНР следва да имат свои ресори, за които да отговарят. Работата на УС на БНР е да осигури нормални условия на работа, правила и тяхното спазване, спокойствие и техническа обезпеченост, а журналистите и останалите колеги в програмите да се грижат за съдържанието, което създават всекидневно.

2. Заседанията на УС на БНР трябва да са в предварително известен, конкретен ден от седмицата. Дневният ред и протоколът от заседанията на УС ще са публично огласявани във вътрешната мрежа на БНР, а тези с голям обществен интерес – на сайта на БНР.

3. Всяка седмица ще се провежда Съвет на директорите.

4. Общественият съвет на БНР ще заседава един път на три месеца.

Ръководен състав: следва да бъде направен внимателен анализ на работата на всеки директор. На базата на изводите от анализа ще се предприемат действия по утвърждаване на директорите, техните правомощия и задължения.

Приемственост по отношение на политиката за намаляване на разходите и плавно намаляване на числеността на персонала

Трябва да продължи реформата в БНР, която да оптимизира броя на служителите. В момента щатни работници в радиото са малко над 1300 човека. Не малка част от тях в близките 3-4 години ще навършат възраст за пенсиониране. Необходимо е да се направят нужните анализи и разчети относно нуждата от назначаване на нови хора на освободилите се места и плавно да се намали броя на служители до такава оптимална бройка, която да

позволи осъществяване на дейността и същевременно да осигури заетостта на работещите и по-доброто заплащане на труда им. Необходимо е и да се въведе атестационен режим, който ще позволи месечна оценка, която пък ще е основанието за размера на допълнително месечно възнаграждение, което да бъде диференцирано.

Редакционна структура на програмите

По отношение редакционната структура на програмите предлагам начело на всяка програма да има главен редактор, а не директор. Целта е поставяне на преден план на творческата дейност и прекратяване на каквото и да е силово и административно вмешателство по отношение на съдържанието. По всички административни и финансови въпроси ангажимент ще има административният секретар на програмата.

Финансиране на БНР, форми и механизми за контрол

Бюджетът на БНР дава възможност на радиото да изпълнява качествено своите задачи като обществена медия, във всичките им компоненти. Собствените приходи се преизпълняват. Целта е всяка година да се отделят средства- от икономии и от увеличените собствени приходи- за да се актуализира заплащането на работещите в БНР и то да бъде адекватно на икономическите условия в страната.

През последните месеци приключиха проверките на Сметна палата, АДФИ и НАП. Няма констатирани нарушения от страна на настоящето ръководство на БНР.

В този смисъл създадената организация на работа и контрол е работеща и успешна, и няма никакви причини за нейната промяна.

В програмата си залагам и нови популярни проекти, продукции и събития под шапката на Музикална къща БНР, които да привлекат допълнителни приходи от продажби и реклама, за да бъдат инвестирани в ново съдържание.

Програмни намерения и приоритети

Предлагам конкретни идеи за развитие на **програма “Хоризонт”**, които ще бъдат предложени за обсъждане в различни работни групи и формати и след натрупване на достатъчно аргументи и идеи, ще бъдат превърнати в работещи стратегии и планове за действие.

1. Реорганизация на творческата структура. Отпадане на продуцентското начало.
2. Нова звукова опаковка на програмата;
3. Анализ на програмата и при необходимост отпадане на определени предавания или тяхното преподреждане. Провеждане на вътрешни конкурси за нови предавания;
4. Въвеждане на всекидневни промоции на водещите предавания в програмата;
5. Създаване на механизъм за избор на редакционна колегия и на правилник за дейността ѝ;
6. Изработване от редколегията на писмен професионален кодекс на програма „Хоризонт“, съобразен с водещите европейски стандарти в тази сфера;

7. Създаване на правила за прием на журналисти в „Хоризонт“, за тяхното професионално и административно развитие и за определяне на работните заплати;
8. Задължителни изисквания за висока езикова писмена и говорна култура,
9. Задължително спазване на форматния часовник в информационните предавания на „Хоризонт“ – лимитиране на говорните модули;
10. Обучение на ръководителите на програми във водещи обществени оператори в Европа. Проведе се среща и е налице съгласието на директора на Шведското обществено радио г-жа Сиила Бенкьо да приеме група от БНР, членовете на която да получат максимална информация и да преминат обучение за начина на организация на работата. Наученото да бъде приложено в радиото.

Програма „Христо Ботев“

Като приоритет в програмата си залагам да започне работа по обновяване на програмата - предаване по предаване, водещ по водещ. Крайната цел е да се направи по-добре звучаща и най-вече по-слушана национална културна програма. „Христо Ботев“ трябва да се превърне в истинска богата, културна програма, която всеки ден да включва разнообразно културно съдържание: радиотеатър, поезия, културни прегледи, предавания за литература, вкл. четене на книги, философия, естетика, краезнание, история и главно художествена музика.

Освен това предлагам:

1. Задължително да се обособи звено, което да произвежда културни новини на принципа на политическите и спортните, и да ги излъчва като специални емисии;
2. Програмата трябва не само да отразява културните събития, но и да ги създава;
3. Да се използва богатия ресурс от фонда на БНР за нуждите на програма „Христо Ботев“, която да се грижи за анализ и ефективно използване на най-интересните кратки модули от наличното съдържание във фонда;
4. Програма „Христо Ботев“ да не занимава публиката си със сервизна информация.

„Радио България“

Наред с програмите „Хоризонт“ и „Христо Ботев“, „Радио България“ е важен елемент от цялостния медиен продукт на БНР.

„Радио България“ е важна част от общата стратегия на държавата за работа с българските диаспори по света.

След анализи, срещи в Министерство на външните работи и в Държавната агенция за българите в чужбина и след многобройни разговори с наши сънародници, живеещи в чужбина, започна работа по проект, чиято цел е разширяване на територията на ефирно разпространение на програмите на БНР на български език в тези държави и региони, където има компактно българско население. Става дума, както за западните покрайнини и

Македония, така и за Украйна, Молдова и Албания; също така и за Испания, САЩ, Великобритания, Канада.

Развитие на регионалните радиостанции /PPC/ на БНР

Следва да се направи анализ на програмните схеми на PPC-та и ако се налага те да се препоредят. Целта е да се избегне вътрешната конкуренция.

Трябва да се изработят и заложат задължително в програмите на PPC-та сигнали, указващи, че всяко от тези радиа е част от БНР.

Привеждане в съответствие със съвременните технически изисквания техниката в PPC-та.

През 2016 г. трябва да стартират и две нови регионални програми на БНР - в Кърджали и в Плевен.

Превръщане на радио „София“ в истинско градско софийско радио.

Темите в радиото трябва да бъдат ориентирани само от и за София и да включват всичко интересно от града и региона.

Музиката да бъде много, разнообразна, защо не и 50% българска.

Радиото трябва да следи, отразява и да присъства на всички важни събития в София, която има най-интензивния културен и социален живот от всички градове в страната.

Радио „Бинар“

Радио Бинар следва да развива музикалните си нишови канали в съответствие с определената при своя старт визия и при нужда да отразява с видео събитията, които са важни за БНР.

Според мен **Българското национално радио е истински длъжник на хората в неравностойно положение, хората в трета възраст и младежката аудитория.** За да се обърнем към тези групи на обществото, предлагам техни представители пряко да бъдат ангажирани в правенето на съдържание / предавания/ в програмите на БНР. Идеята е да не се говори едностранно за техните интереси, специфични проблеми и култура, а **да се създадат предавания, в които тези представители сами да правят това.** Тази практика се използва изключително успешно от най-добрите обществени оператори в Европа, което помага, от една страна, да се спечели **ново** качество на доверието в медията чрез личната ангажираност на водещите, а друга страна, по този начин се въвежда нова форма на създаване на програмен продукт.

В програмата си залагам и **продължение на радио училището, което вече обучи три випуска.**

Културната институция БНР

Залагам като свой приоритет и подобряването на имиджа на музикалните състави на БНР и те да генерират както добро име и уважение към медията, така и приходи за БНР, представяйки своето изкуство..

Ще работя за изпълнението на политиката на БНР за подкрепа на българската музика и култура. Тя трябва да включва :

- процентно увеличение на излъчванията на българска музика в ефир, с цел увеличаване на приходите и възможностите за развитие на българските музиканти и продуцентите на културно съдържание;
- включване на български артисти в правене на радио театър и четене на книги в ефир;
- обновяване на студията на БНР и създаване на нов ресурс за звукозапис на музика и концерти;
- заедно с ръководствата на дружествата за колективно управление на права следва да се изготви и защити пред Министерството на финансите дългосрочна рамка за сътрудничество;

Още идеи за превръщането на БНР в културно средище и място, където се случват интересни и стойностни събития:

“БНР В чест на .....”: Разработване на проект за поредица концерти в чест на известни и стойностни български творци, които са в публиката, а техни колеги изпълняват песните им – в оригиналния им вид или променени.

“БНР Поп”: Стартиране на нова платформа за популярни концерти, включваща рок, поп, джаз с участие на оркестрите на БНР

“БНР Таланти”: Стартиране на нова платформа за съвременна музика в две направления:
- ежегоден конкурс за подкрепа и продуциране на млади български таланти;
- привличане на млада и влиятелна публика чрез концерти и излъчване на записи на съвременни световни изгряващи звезди;

БНР Обществени инициативи

- нови и значими обществени инициативи, които да превърнат БНР във водещ културен, морален и информационен коректив.

Технологично развитие на БНР

Качеството на сигнала и покритието на програмите на БНР

Сигналът на националните програми на БНР е вече напълно цифров от ефирните студия до сателитния пренос. Целта е през следващия тригодишен управленски мандат това да се случи и с всичките регионални програми на БНР.

Достигане на ефирния сигнал на БНР до пътуващите по магистралите в България, без прекъсване в тунелите.

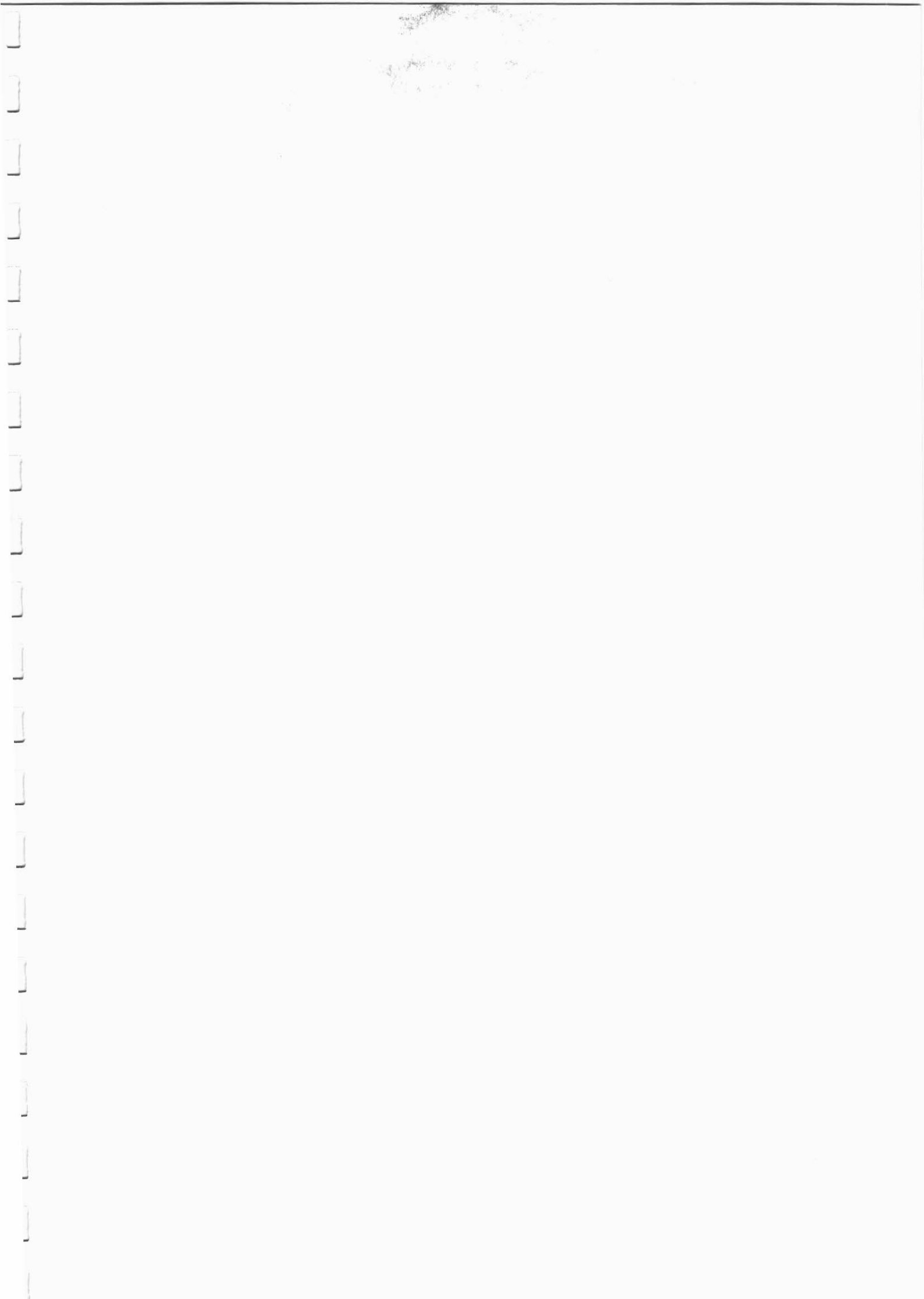
Вече е изградената система за денонощен мониторинг на качеството на програмите на БНР, която позволява контрол в реално време по всички компоненти на излъчването.

Приложение 1

Когато започнах работа преди 3 години в БНР се убедих, че тези ми впечатления имат своята основа и аргументация. Защото се запознах с изключителни хора, отдадени на това да правят радио.

В този смисъл съм убеден, че работата на генералния директор на БНР е да осигури условия – максимално добрите- на професионалистите в БНР да правят това, което могат – РАДИО.

За да бъде БНР съвременно, модерно и слушано обществено радио.

На базата на пълния инженерен одит да бъде представен на СЕМ и КРС “План за технологичното развитие на БНР”.

Да продължи технологичното обновяване на ефирните, продукционни и звукозаписни студия на БНР, както в София, така и в страната.

Да се изведен на преден план оптималното използване на огромния аудио архив с национална ценност, който ще бъде спасен чрез цифровизацията. Стартиралата цифровизация на Фонотеката и Златния фонд следва да продължи при ясни нормативи за работа и дигитализиране на 10-12 000 часа годишно.

Нужно е да се изгради “Система за информация при бедствия и аварии” – информацията за бедствия и аварии следва да се излъчва не само в ефира на програмите и/ или чрез техните интернет сайтове, а и чрез използване на RDS функциите на предавателите на БНР, чрез които да се прекъсва слушането на която и да е програма и да се осъществява нейното прехвърляне към програма на БНР, по която се подава информация за бедствия, аварии и катастрофи.

С цел намаляване на внушителните финансови разходи за отопление и охлаждане на административната сграда на БНР, да се изготви **проект за санирането ѝ.** Преди две години е направено енергийно обследване на сградите на радиото в София. Изготвен е архитектурен проект, който е съгласуван и е извадено строително разрешение. Възможностите за кандидатстване за финансиране са две – Фонд регионално развитие и Инвестиционна програма за климата. Санирането на сградата ще доведе до икономии на бюджетни средства, които могат да бъдат инвестирани по-целесъобразно в съдържание.

Стартиране на нова интранет /вътрешна/ мрежа и месечен електронен бюлетин, който ще бъде разпространяван чрез интранет мрежата с цел повишаване на информираността на служителите по отношение на случващото се в БНР.

Лична мотивация и аргументация на кандидата за участие в конкурса за генерален директор на БНР

Започнах да се занимавам с радио през 1994г., когато реших да създам първото частно радио в гр. Плевен. Правенето на радио е екипна работа. С моя екип преминахме през много трудностни, имахме и много успехи. Но през цялото време се учехме как се прави радио. Много обучения с консултанти, специализация в САЩ, много практика- с опитите и грешките, но и с наученото от тях. И винаги за мен Българското национално радио е било пример за изключителен професионализъм. За всичко, което работещите в него правят.